

عربی، زبان قرآن (۲)		رشته: ریاضی فیزیک – علوم تجربی			
درس ۲		مدت آزمون: ۸۰ دقیقه			
ردیف	نمره				
۱	ترجم کلمات التي تحتها خط: (الف) كَانَ يَبْنِيهِمْ طَالِبٌ مُشَاغِبٌ قَلِيلُ الْأَدَبِ. (ج) لَا أُعْصِي أَوْامِرَ وَالِدَيَّ. (ب) ﴿إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا﴾ (د) هُوَ يُؤْذِي الطُّلَابَ.				
۲	عَيِّنِ الْمُتَضَادَّ وَ الْمُتَرَادِفَ فِي الْعِبَارَتَيْنِ التَّالِيَتَيْنِ: (الف) إِنَّ الْمُعَلِّمَ يَبْنِي وَ يُنْشِئُ أَنْفُسًا وَ عُقُولًا. (ب) أَلْعَالِمِ حَيٍّ وَ إِنَّ كَانَ مَيِّتًا.				
۳	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ: (الف) واجبات (ب) صَف (الف) إنشاء (ب) ذخيرة إمتحان ☐ إنقاذ ☐ مدرس ☐ مدرّسة ☐				
۴	أَكْتُبْ مُفْرَدًا أَوْ جَمْعَ الْكَلِمَتَيْنِ: (الف) النَّاسُ أَعْدَاءُ مَا جَهِلُوا. (ب) ذَهَبَ الطُّلَابُ إِلَى الْمَلْعَبِ.				
۵	ترجم الآيتين و العبارات التالية: (الف) ﴿وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾ (۰/۷۵) (ب) ﴿إِقْرَأْ وَ رَبُّكَ الْأَكْرَمُ * الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ﴾ (۰/۷۵) (ج) كَانَ هَذَا الطَّالِبُ يَلْتَفِتُ وَ يَمْرَحُ مَعَ الَّذِي خَلَقَهُ. (۰/۷۵) (د) الْعَالَمُ كَمَنْ مَعَهُ شَمْعَةٌ تُضِيءُ لِلنَّاسِ. (۰/۷۵) (هـ) مَنْ يَنْصُرْ ذَا حَاجَةٍ يَنْصُرْهُ اللَّهُ فِي الشَّدَائِدِ. (۰/۷۵) (و) عَلَى الطَّالِبِ أَنْ لَا يُزْعِجَ الْآخَرِينَ بِكَلَامِهِ وَ سُلُوكِهِ. (۰/۵) (ز) كَانَ الطُّلَابُ يَسْتَمِعُونَ إِلَى كَلَامِ مُدَرِّسِ الْكِيمِيَاءِ. (۰/۲۵)				
۶	إِنتَخِبِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ: (الف) أُولَئِكَ مُسْتَمِعُونَ: (ب) لِطَالِبٍ فِي مَحَضَرِ الْمُعَلِّمِ آدَابٌ: (الف) آن شنوندگان (ب) آداب دانش آموز در پیشگاه معلم آدابی دارد. (۱) آن ها شنونده هستند. (۲) آداب دانش آموز در محضر معلم است.				
۷	كَمِّلِ الْفَرَاقَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارِسِيَّةِ: (الف) مَنْ عِلْمٌ عِلْمًا، فَلَهُ أَجْرٌ مَنْ عَمِلَ بِهِ لَا يَنْقُصُ مِنْ أَجْرِ الْعَامِلِ. علمی [به دیگری] بیاموزد، پاداش کسی را که به آن عمل کند و از پاداش کم نمی شود. (ب) قُمْ لِلْمُعَلِّمِ وَفِّهِ التَّجْبِيلَا/ كَاذَ الْمُعَلِّمِ أَنْ يَكُونَ رَسُولًا. برخیز برای معلم و او را / که معلم پیامبر باشد.				
۸	ترجم الأفعال التي تحتها خط: (۱) سَيَصِلُ الْمُجْتَبِدُ إِلَى هَدَفِهِ. (۲) لَا تَهَرَّبُوا مِنْ آدَاءِ الْوَاجِبَاتِ. (۳) عَلَى الْمُتَعَلِّمِ أَنْ يَحْتَرِمَ الْمُعَلِّمَ. (۴) كَانَ الْمُعَلِّمُ يَنْصَحُهُ.				
۹	عَيِّنِ نَوْعَ الْأَفْعَالِ فِي الْعِبَارَاتِ: (الف) ماضی (ب) مضارع (ج) امر (د) مستقبل سَوْفَ يَضُرُّ الطُّلَابَ بِسُلُوكِهِ. - لَكِنَّ الطَّالِبَ اسْتَمَرَّ عَلَى سُلُوكِهِ. - إِنْ تَزَرَّعُوا الْعُدُونَ تَحْضُدُوا الْخُسْرَانَ - فَكَّرَا حَوْلَ هَذِهِ الْمَشْكِلَةِ.				
۱۰	ترجم الأفعال و المصدر: (الف) إِنْسَحَبَ: عقب نشینی کرد (ب) تَذَكَّرَ: به یاد آورد (الف) كُنْتُ تَنْسَحِبُ مِنْ مَوْضِعِكَ. (ب) تَذَكَّرَ: به یاد آورد (الف) لَا يَتَذَكَّرُ جَدِّي ذِكْرِيَاتِهِ. (ب) قَدْ تَذَكَّرْتُ صَدِيقِي.				

عربی، زبان قرآن (۲)		رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	درس ۲	۲	۱۱
۰/۵	عَيِّن اسمَ الفاعل و اسمَ المكانِ في العباراتِ التالية: «قُمْ عَنْ مَجْلِسِكَ لِأَيِّكَ وَ مُعَلِّمِكَ»	به وزن اسمها دقت کن.				۱۱
۰/۵	عَيِّنْ فِعْلَ الشَّرْطِ وَ جوابَهُ: «وَ إِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا»	بعد از ادات شرط، فعل شرط میاد و بعدش جواب شرط.				۱۲
۰/۵	الف) عَيِّنْ فِعْلَ الشَّرْطِ وَ تَرَجِّمْ جَوَابَ الشَّرْطِ: «إِذَا دَخَلَ طَالِبٌ مُشَاغِبٌ قَلِيلُ الْأَدَبِ فِي الصَّفِّ يَضُرُّ الطُّلَابَ بِسُلُوكِهِ» ب) عَيِّنْ جَوَابَ الشَّرْطِ وَ تَرَجِّمْ فِعْلَ الشَّرْطِ: «إِنْ يُدْرَسَ الْمُعَلِّمُ فَلَا تَتَكَلَّمُ مَعَ زَمِيلِكَ» ج) تَرَجِّمِ العبارةَ حَسَبَ قَوَاعِدِ الشَّرْطِ: «مَنْ سَأَلَ فِي صِغَرِهِ، أَجَابَ فِي كِبَرِهِ»	به نوع فعل شرط و جواب شرط دقت کن.				۱۳
۱/۵	عَيِّنِ المَحَلَّ الإِعْرَابِيَّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ: الف) أَلَفٌ عَدَدٌ مِنَ الْعُلَمَاءِ كُتِبَ فِي مَجَالَاتِ التَّرْبِيَةِ وَ التَّعْلِيمِ. ب) الطَّالِبُ الْمُشَاغِبُ سَمِعَ إِنْشَاءَ مِهْرَانَ وَ نَدِمَ عَلَى سُلُوكِهِ فِي الصَّفِّ.	اول نوع جمله رو (اسمیه / فعلیه) بفهم بعد نقش کلمه رو بنویس.				۱۴
۱	ضَعْ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً: (كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ). الف) تَرَكْتُ أَمْرَ اللَّهِ وَ ارْتَكَبْتُ الْمَعَاصِيَ. ج) هِيَ أَعْمَالُ الْإِنْسَانِ وَ أَخْلَاقُهُ.	جمله ها رو ترجمه کن تا کلمه مناسبشان پیدا شه.				۱۵
۱	عَيِّنِ الصَّحِيحَةَ وَ غَيِّرِ الصَّحِيحَةَ حَسَبَ الْوَاقِعِ: الف) مَنْ يَزِرْعُ الْعَدَاوَةَ، يَحْصُدِ الصَّدَاقَةَ. ج) إِذَا تَمَّ الْعُقْلُ نَقَصَ الْكَلَامُ.	جمله ها را ترجمه کن تا درست و نادرستش رو بفهمی.				۱۶
۱	إِقْرَأِ النَّصَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ: «الْعَلَّامَةُ زَيْنُ الدِّينِ الْعَامِلِيُّ مِنْ مُفَكِّرِي الْقَرْنِ التَّاسِعِ الْهَجْرِيِّ. هُوَ نَشَأَ فِي مَنَاطِقِ جَبَلِ عَامِلٍ فِي لُبْنَانَ وَ تَرَكَ مَوْلُفَاتٍ قِيَمَةٌ فِي مُخْتَلَفِ الْعُلُومِ الْإِسْلَامِيَّةِ كَعِلْمِ الْكَلَامِ وَ التَّفْسِيرِ وَ الْمَنَاطِقِ وَ الْحَدِيثِ وَ الشَّعْرِ وَ الْأَدَبِ وَ مِنْ مَوْلُفَاتِهِ كِتَابُ «مُنِيَّةِ الْمُرِيدِ» وَ «الصَّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ». الْكِتَابُ الْأَوَّلُ فِي آدَابِ التَّعْلِيمِ وَ التَّعَلُّمِ وَ الْكِتَابُ الثَّانِي فِي مَوْضُوعِ الْإِمَامَةِ وَ مَخْتَصَرًا فِي مَوْضُوعِ التَّوْحِيدِ وَ النَّبَوَّةِ» الف) مَا هُوَ مَوْضُوعُ كِتَابِ الصَّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ؟ ب) فِي أَيِّ قَرْنٍ عَاشَ زَيْنُ الدِّينِ الْعَامِلِيُّ؟ ج) أَيْنَ وُلِدَ زَيْنُ الدِّينِ الْعَامِلِيُّ؟ د) عَلَى حَسَبِ النَّصِّ، كِتَابُ «مُنِيَّةِ الْمُرِيدِ» عَنْ؟ (۱) عِلْمُ الْكَلَامِ وَ التَّفْسِيرِ (۲) آدَابُ التَّعْلِيمِ وَ التَّعَلُّمِ	فعل و کلمات سوال رو توی متن پیدا کن غالباً به جواب می رسی.				۱۷
۰/۵	أَجِبْ عَنِ السُّؤَالَيْنِ: الف) فِي أَيِّ حِصَّةٍ تَتَعَلَّمُ اللُّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ؟ ب) مَا اسْمُ الْكِتَابِ الَّذِي قَرَأَهُ؟					۱۸
۲۰	«تَوْفِيقَكَ أَمْلِي»					

آزمون شماره ۲ (درس دوم)

- ۱۰ الف) ۱- عقب‌نشینی می‌کردی (گُنت تَنْسَحِبُ: ماضی استمراری، مفرد مذکر مخاطب)
۲- عقب‌نشینی کردن (انْسَحَاب: مصدر)
ب) ۱- به یاد نمی‌آورد (لَا يَتَذَكَّرُ: مضارع منفی، مفرد مذکر غایب)
۲- به یاد آورده‌ام (قَدْ تَذَكَّرْتُ: ماضی نقلی، متکلم وحده) (هر مورد ۰/۲۵)
۱۱ مجلس (بر وزن «مَفْعَل»): اسم مکان - مُعَلِّم (اولش «مُ» و عین الفعل آن کسره «لَّ»): اسم فاعل (هر مورد ۰/۲۵)
۱۲ خاطَبَ: فعل شرط (۰/۲۵) - قالوا: جواب شرط (۰/۲۵)

نکته

- بعد از ادات شرط، (إِنْ، مَنْ، مَا، إِذَا) فعل شرط، سپس جواب شرط می‌آید.
۱۳ الف) دَخَلَ: فعل شرط (۰/۲۵) (= مضارع التزامی: وارد شود) / زیان می‌رساند (۰/۲۵)
يَضُرُّ: جواب شرط (مضارع = مضارع اخباری)

نکته

- بعد از ادات شرط، فعل شرط می‌آید.
● جواب شرط مضارع به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود.

- ب) لَا تَتَكَلَّمُ: جواب شرط (= نهی مخاطب: سخن نگو) (۰/۲۵) / يُدْرَسُ: فعل شرط مضارع (= مضارع التزامی) (۰/۲۵)

نکته

- بعد از فعل شرط، جواب شرط می‌آید و اگر فعل نهی باشد با فاء (فَ) جواب می‌آید.
فعل شرط مضارع به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود.

- ج) هر کس (۰/۲۵) در خردسالی‌اش بپرسد (پرسید)، در بزرگسالی‌اش (۰/۲۵) پاسخ می‌دهد (پاسخ داد). (۰/۲۵)

نکته

- فعل شرط ماضی می‌تواند ماضی ساده یا مضارع التزامی و جواب شرط ماضی می‌تواند ماضی ساده یا مضارع اخباری ترجمه شود.

- ۱۴ الف) عَدَدٌ: فاعل (۰/۲۵) - كُنْتُ: مفعول (۰/۲۵) - التَّريْبَةُ: مضاف‌الیه (۰/۲۵)
ب) الْمُشَاعِبُ: صفت (۰/۲۵) - سَمِعَ: خبر (۰/۲۵) / از نوع جمله برای «الطَّالِبُ» - سُلُوكٌ: مجرور به حرف جرّ (۰/۲۵)

نکته

- فاعل با علامت «-» ان، وَنْ بعد از فعل معلوم می‌آید و گاهی بعد از فاعل، مفعول با علامت «-» ین، ات، می‌آید.
● اگر شروع جمله با اسم / ضمیر / اسم اشاره باشد خودشان مبتدا می‌شوند و بعدشان خبر به شکل اسم با علامت «-» ان، وَنْ یا جمله (فعل) یا جار و مجرور می‌آید.
● اگر دو اسم با هم تَلَفُظ شوند و دومی از نظر تعداد و جنس، داشتن «آل» یا «تتوین» و علامت آخر شبیه اولی باشد، ترکیب وصفی است و دومی صفت است و اگر دومی شبیه اولی نباشد، ترکیب اضافی است و دومی مضاف‌الیه است.

الکتابُ النَّافعُ	مَجَلَّةٌ نَافِعَةٌ	کِتَابُ الْمُعَلِّمِ
موصوف / مفعت	موصوف / مفعت	مضاف / مضاف‌الیه

- ۱۵ الف) الْفُسُوقُ: «الْوَدْعُ» الودعه شدن به گناه، ترک امر خدا و ارتکاب گناهان است.
ب) الْإِثْفَات: «روی برگرداندن، همان حرکت دادن چهره به راست و چپ است»
ج) السُّلُوك: «رفتار، همان کارهای انسان و اخلاق اوست»
د) الْأَجْرُ: «مزد، چیزی است که در مقابل کار کارگر یا کارمندی داده می‌شود»
«الْحِجَابُ السَّيْنِي» و «السَّبَّوْرَةُ» تخته‌سیاه» اضافه آمده‌اند. (هر مورد ۰/۲۵)
۱۶ الف) نادرست: «هر کس دشمنی بکارد، دوستی درو می‌کند»
ب) درست: «شیمی، علم مطالعه خصوصیات عنصرهاست»
ج) درست: «هرگاه عقل کامل شود، سخن کم می‌شود»
د) نادرست: «هر کس پیش از سخن گفتن ببندیشد، خطایش زیاد می‌شود» (هر مورد ۰/۲۵)

۱۷

ترجمه متن: ترجمه متن: «علامه زین‌الدین عاملی از اندیشمندان قرن نهم هجری است. او در منطقه جیل عامل در لبنان پرورش یافت و آثار ارزشمندی در علوم مختلف اسلامی مانند علم کلام و تفسیر و منطق و حدیث و شعر و ادبیات از خود به جای گذاشت. از تألیفات او کتاب «منیة المرید» و کتاب «صراط مستقیم» است. کتاب اوّل درباره آداب تعلیم و تعلّم است و کتاب دوم در موضوع امامت و خلاصه در موضوع توحید و نبوت است.»

۱ الف) شلوغ کننده، اخلالگر

ب) جداکننده حق از باطل

ج) سرپیچی نمی‌کنم (مضارع منفی، متکلم وحده)

د) اذیت می‌کند (يُؤْذِي: مضارع، مفرد مذکر غایب) (هر مورد ۰/۲۵)

۲ الف) يَبْنِي = يَبْنِي (می‌سازد)

ب) حَيٍّ مَيِّتًا (زنده ۱ مرده) (هر مورد ۰/۲۵)

۳ الف) إِنْقَاز (۰/۲۵): نجات‌دادن - سایر اسم‌ها، مربوط به تحصیل هستند: (واجبات: تکلیف‌ها - إنشاء: انشا - إمتحان: امتحان)

ب) ذَخِيرَةٌ (۰/۲۵): ذخیره - سایر اسم‌ها مربوط به آموزش هستند: (صَفّ: کلاس - مَدْرَسَة: مدرسه - مُدَرِّس: معلم)

۴ الف) عَدُوٌّ (۰/۲۵) (دشمن)

ب) مَلَاعِب (۰/۲۵) (ورزشگاه‌ها)

۵ الف) و هر چه از خوبی (۰/۲۵) انفاق کنید (۰/۲۵)، قطعاً خداوند به آن آگاه است. (۰/۲۵)

ب) بخوان (۰/۲۵) که پروردگار گرمای‌ترین است (۰/۲۵)، همو که (همان کسی که) با قلم یاد داد (آموخت). (۰/۲۵)

ج) این دانش‌آموز روی برمی‌گرداند (۰/۲۵) و با کسی که پشت سرش بود، (۰/۲۵) شوخی می‌کرد. (۰/۲۵)

د) دانا مانند کسی است که (۰/۲۵) با او شمع است که (۰/۲۵) برای مردم می‌افروزد. (۰/۲۵)

ه) هر کس (۰/۲۵) نیازمندی را یاری کند (۰/۲۵) خدا در سختی‌ها او را یاری می‌کند. (۰/۲۵)

و) دانش‌آموز دیگران را با سخن و رفتارشان (۰/۲۵) نباید آزار برساند. (۰/۲۵) (بر دانش‌آموز لازم است که با سخن و رفتارشان دیگران را آزار نرساند.)

ز) دانش‌آموزان به سخن معلم شیمی گوش فرامی‌دادند. (۰/۲۵)

نکته

- ادات شرط (إِنْ، اِغْر / مَنْ، هر کس، هر که / ما: هر چه / إِذَا، اگر، هرگاه) در ابتدای عبارت می‌آیند و بعدشان فعل شرط می‌آید که به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود و بعد نیز جواب شرط می‌آید. اگر جواب شرط جمله اسمیه باشد، فاء جواب (فَ) بر سر آن می‌آید.

● کَانَ + فعل مضارع = ماضی استمراری

● حرف جرّ «عَلَى» + اسم یا ضمیر = بر ... لازم است / ... باید

● حرف جرّ «عَلَى» + اسم یا ضمیر + أَنْ + لا + فعل مضارع = بر ... لازم است که ن- / ... نباید ب- ...

۶ الف) گزینه ۲ «۰/۲۵» بعد از اسم اشاره جمع [مانند «أُولَئِكَ»] اسم بدون «آل»

[مانند «مُسْتَمِيعُونَ»] در نقش «خبر» بیاید، اسم اشاره به همان صورت جمع ترجمه می‌شود و آخر ترجمه، از مشتقات فعل ربط «است، هستند، ...» می‌آید.

ب) گزینه ۱ «۰/۲۵»: حرف جرّ «لِ» بر سر ضمیر یا اسم در ابتدای جمله به معنای «دارم، داری، دارد، ...» می‌باشد.

ج) گزینه ۲ «۰/۲۵»: حرف جرّ «لِ» بر سر ضمیر یا اسم در ابتدای جمله به معنای «دارم، داری، دارد، ...» می‌باشد.

د) گزینه ۱ «۰/۲۵»: حرف جرّ «لِ» بر سر ضمیر یا اسم در ابتدای جمله به معنای «دارم، داری، دارد، ...» می‌باشد.

ه) گزینه ۲ «۰/۲۵»: حرف جرّ «لِ» بر سر ضمیر یا اسم در ابتدای جمله به معنای «دارم، داری، دارد، ...» می‌باشد.

۷ الف) هر کس (۰/۲۵) (مَنْ؛ ادات شرط) - دارد (۰/۲۵) (حرف جرّ «لِ» بر سر اسم

در ابتدای جمله) - عمل‌کننده (۰/۲۵) (الْعَامِل: اسم فاعل)

ب) بزرگداشت، احترام (۰/۲۵) (التَّجْهِيل) - کامل کن، کامل به‌جا بیاور (۰/۲۵) (وَفّ: فعل امر) -

نزدیک بود (۰/۲۵) (كَادَ: فعل ماضی)

۸ ۱) خواهد رسید (سَيَصِلُ: فعل مستقبل)

۲) فرار نکنید (لَا تَهْرَبُوا: فعل نهی، جمع مذکر مخاطب)

۳) که احترام بگذارد (أَنْ يَحْتَرَّمَ: مضارع التزامی، مفرد مذکر غایب)

۴) پند می‌داد، نصیحت می‌کرد (كَانَ يَنْصَحُ: ماضی استمراری) (هر مورد ۰/۲۵)

۹ الف) ماضی: اسْتَمَرَّ (: ادامه داد) - ب) مضارع: تَحَصَّدُوا (: درو می‌کنید) -

ج) امر: فَكَّرَا (: ببندیشید) - د) مستقبل: سَوْفَ يَضُرُّ (: زیان خواهد رساند) (هر مورد ۰/۲۵)

✓ ۲) آداب تعلیم و تعلّم (هر مورد ۱۰/۲۵)

۱۸ الف) في الحِصَّةِ الأوَّلَى / في الحِصَّةِ الثَّانِيَةِ / في الحِصَّةِ الثَّالِثَةِ. در چه زنگ درسی عربی یاد می‌گیرید؟ در زنگ اوّل / در زنگ دوم / در زنگ سوم.
ب) كتاب المُحَادَثَةِ بِاللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ. / كتاب عِلْمِ الْأَحْيَاءِ. / كتاب الطَّبِخِ السَّهْلِ. اسم کتابی که خواندی چیست؟ كتاب مكالمه عربی / كتاب زیست‌شناسی / كتاب آشپزی آسان / ...

الف) الإمامة و مختصراً في موضوع التَّوْحِيد و النَّبُوَّة. موضوع كتاب صراط مستقيم چیست؟ امامت و به طور خلاصه در موضوع توحيد و نبوت.
ب) في القرن التاسع الهجري. زين‌الدين عاملی در چه قرنی زندگي كرد؟ در قرن نهم هجري.
ج) في مَنطَقَةِ جَبَل عامل في لُبْنان. زين‌الدين عاملی كجا به دنيا آمد؟ در منطقه جبل عامل در لبنان.
د) گزينه «۲»؛ براساس متن، كتاب «مُنِيَّةُ الْمُرِيد» دربارهٔ ۱) علم كلام و تفسير